

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS IKIMOKYKLINIO UGDYMO
ĮSTAIGAS LANKANČIŲ VAIKŲ PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS
PATIKRINIMŲ 2017-2018 M. M. DUOMENŲ ANALIZĖ**

2017 m. Telšiai

IVADAS

Vienas svarbiausių sveikatos raidos tarpinių yra vaikystė. Tuo laikotarpiu vaiko elgsenos ir gyvenimo ypatybės turi labai didelės reikšmės vėlesnio gyvenimo kokybei. Šeima ir ikimokyklinio ugdymo įstaiga vaikui turi padėti suprasti, kad sveikata yra vertybė, kurią reikia saugoti bei kontroliuoti.

Kasmetiniai vaikų profilaktiniai patikrinimai atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“.

Duomenys apie vaikų sveikatos būklę gaunami iš statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ (toliau – Vaiko sveikatos pažymėjimas), patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 3-38; 2013, Nr. 52 - 2611). Gydytojas įvertina vaiko ūgį, svorį, kūno masės indeksą, kraujo spaudimą, regą, klausą, kraujotakos, kvėpavimo, nervų, virškinamojo trakto, urogenitalinę, skeleto ir raumenų bei endokrininės sistemos funkcinę būklę, atliekami kraujo, šlapimo tyrimai, dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas. Jei reikia, vaikas nukreipiamas atitinkamos srities specialisto konsultacijai arba tyrimams.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ 79 punkte nurodyta, kad priimant vaiką į įstaigą ir vėliau kiekvienais metais turi būti pateiktas vaiko sveikatos pažymėjimas.

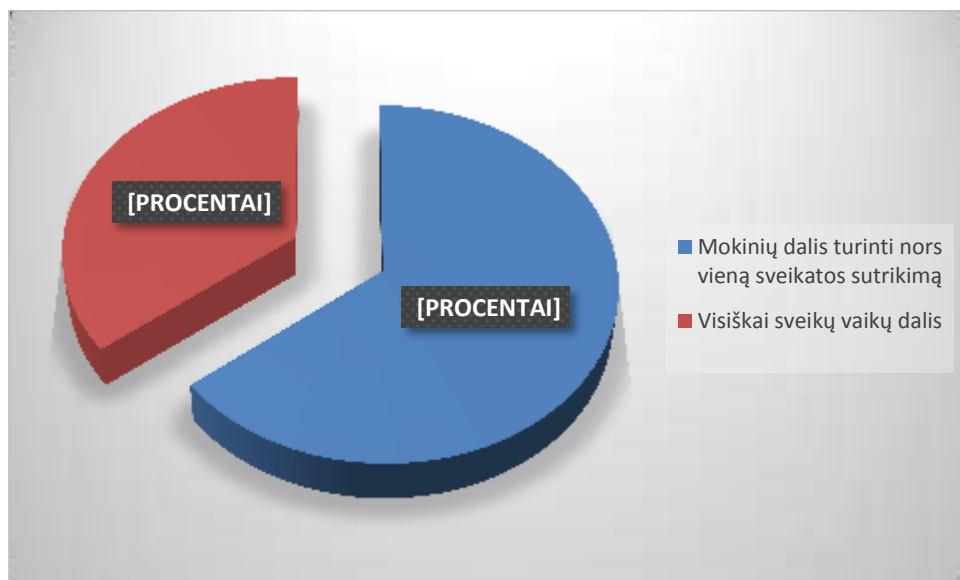
Vaikų sveikatos būklės duomenys naudojami vaikų sveikatos duomenų rinkimui, kaupimui, analizei ir vertinimui. Atsižvelgiant į vaikų sveikatos problemas yra kryptingai planuojama ir įgyvendinama sveikatos priežiūra ikimokyklinio ugdymo įstaigose, organizuojamos tikslios sveikatos stiprinimo priemonės, susijusios su ligų ir traumų profilaktika.

TELŠIŲ R. IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SVEIKATOS PATIKRINIMŲ REZULTATAI

2017 m. pabaigoje Telšių rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankė 1474 vaikai, iš jų profilaktiškai sveikatą patikrino ir vaiko sveikatos pažymėjimus į ikimokyklinio ugdymo įstaigas Pristatė 1462 arba 99,1 proc. vaikų.

Analizuojant gautas Telšių r. ikimokyklinio ugdymo įstaigų profilaktinių patikrinimų ataskaitas, 2017 m. rugsėjo mėnesį aptarnaujamose Telšių r. sav. ikimokyklinio ugdymo įstaigose bendras vaikų skaičius buvo 1474 vaikai, iš šių 12 vaikų nepristatė sveikatos pažymėjimų. Dauguma vaikų priklausė pagrindinei fizinio ugdymo grupei: pagrindinė 98,6 proc., parengiamoji 0,7 proc., specialioji 0,7 proc.

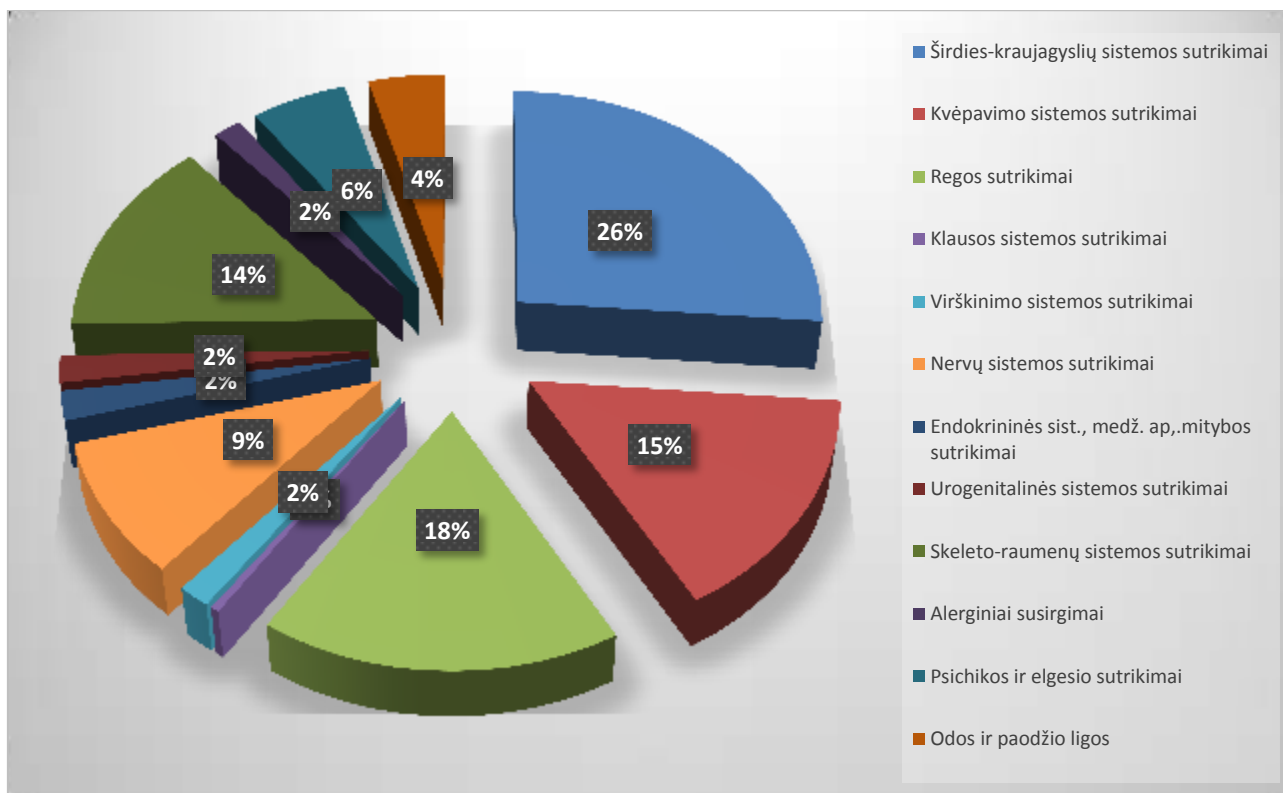
2017 m. iš profilaktiškai sveikatą patikrinusių vaikų, sveiki vaikai sudarė 64,5 proc., 35,5 proc. vaikų turėjo sveikatos sutrikimų (žr. 1 pav.)

1 pav. Visiškai sveikų vaikų dalis bei vaikų dalis turinti nors vieną sveikatos sutrikimą 2017m. (proc. nuo patikrinusiųjų).

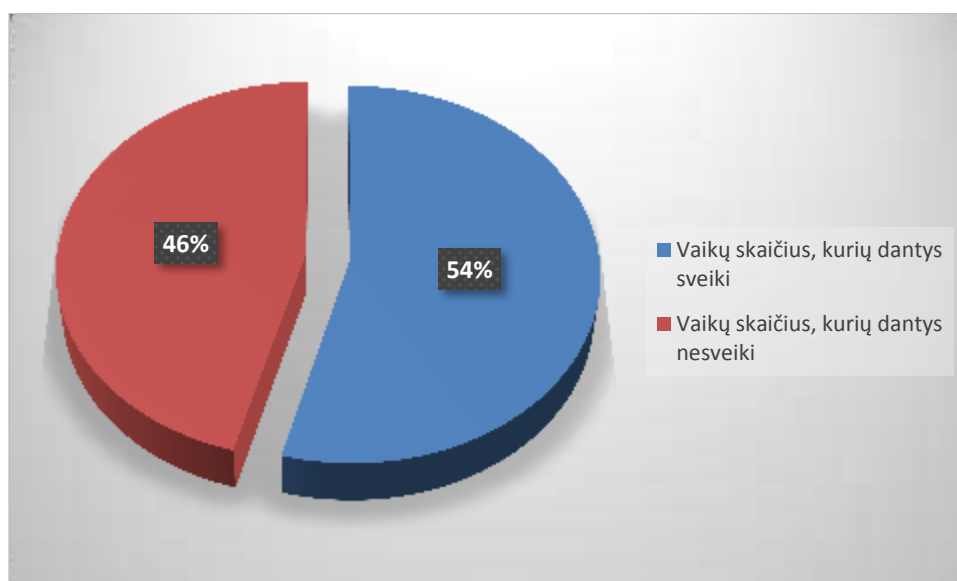
Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biuras

Išanalizavus ikimokyklinio amžiaus vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų ataskaitas (pagal formą Nr. 027-1/a), dažniausiai vaikams 2017 m. nustatyti (žr. 2 pav.): širdies – kraujagyslių sistemos sutrikimai (26 proc.), kvėpavimo sistemos sutrikimai (15 proc.), regos sutrikimai (18 proc.), skeleto-raumenų sistemos sutrikimai (12 proc.), nervų sistemos sutrikimai (9 proc.).

2 pav. Vaikų skaičius su tam tikromis ligomis ir sutrikimais 2017 m. (proc. nuo patikrinusiųjų mokinių)
Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biuras

Išanalizavus Telšių r. sav. ikimokyklinio amžiaus vaikų dantukų būklę, galima teigti, jog daugiau, nei pusė (54 proc.), iš dantis patikrinusių, ikimokyklinio amžiaus vaikų turi sveikus dantis.

3 pav. Ikimokyklinio amžiaus vaikų dantų būklė 2017 m.
Telšių r. sav. visuomenės sveikatos biuras

Per pastaruosius 3 metus ikimokyklinio amžiaus vaikų dantų būklė išlieka tokia pati. 2014 m. sveikus dantis turėjo daugiau nei pusė, 54 proc., 2016 m. iš patikrinusių vaikų sveikus dantis turėjo tik 49 proc., 2017 m. – 54 proc. vaikų.

REKOMENDACIJOS

Išanalizavus Telšių r. savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigų vaikų profilaktinių sveikatos patikrinimų 2017 m. duomenis, pateikiamos rekomendacijos, kuriomis remiantis būtų galima planuoti ir įgyvendinti vaikų sveikatos stiprinimo priemones:

- Nors didžiausią įtaką įgimtoms formavimosi ydoms atsirasti turi paveldėjimas, motinos elgsena nėštumo periodu taip pat turi įtakos. Pasaulio sveikatos organizacija rekomenduoja motinos ir vaiko sveikatą laikyti prioritetine sritimi, kadangi būsimų kartų sveikata bei gerovė priklauso nuo šiandienos mamų bei vaikų sveikatos, todėl tikslinga būsimus tėvus įtraukti į sveikatos stiprinimo veiklas – organizuoti ir vykdyti mokymus, apimančius aiškia, išsamią ir patikimą informaciją apie mitybą, fizinį aktyvumą nėštumo laikotarpiu, gimdymą, natūralų maitinimą bei kūdikio priežiūrą.

- Būtina vaikų sveikatos priežiūrą vykdyti visomis kryptimis, ypatingą dėmesį skiriant kvėpavimo sistemos ir akių ligoms bei jų profilaktikai (tinkama higiena, mityba, fizinis aktyvumas darbo–poilsio režimas).

- Didelį dėmesį skirti eduonies profilaktikai ir burnos higienai.

Parengė Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė Sandra Valančienė